

Bruxelles, den 18.6.2019
COM(2019) 285 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Fælles gennemførelse af energiunionen og klimaindsatsen - etablering af grundlaget
for en vellykket omstilling til ren energi**

{SWD(2019) 212 final} - {SWD(2019) 213 final}

DA

DA

1. INDLEDNING – DE INTEGREREDE NATIONALE ENERGI- OG KLIMAPLANERS ROLLE

Den Europæiske Union er opsat på at leve op til sit tilsagn om at reducere drivhusgasemissionerne og levere sikker, prismæssigt overkommelig og bæredygtig energi til sine borgere. Vi er den første store økonomi til at fastsætte en juridisk bindende ramme med henblik på at levere det, vi har lovet under Parisaftalen – og mere til. På grundlag af Kommissionens forslag har vi vedtaget en ambitiøs lovramme for 2030 for en energiunion med en fremadskuende politik for klimaindsatsen. Vi har sat ambitiøse 2030-mål for reduktion af drivhusgasemissionerne, en øget andel af vedvarende energi og mere energieffektivitet, som det vil kræve en vedholdende, fælles indsats at nå. Det er et vigtigt skridt for den langsigtede omstilling til ren energi set ud fra et 2050-perspektiv som fremlagt i den langsigtede strategi¹. Disse mål er ikke udtryk for en øvre grænse, men snarere minimumsværdier, og med de rette incitamenter kan de endog overgås.

EU's forordning om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen² har skabt et enestående energi- og klimaforvaltningssystem, der sikrer, at Unionen og medlemsstaterne i fællesskab kan planlægge og sammen nå 2030-målene, og at omstillingen til en klimaneutral økonomi bliver retfærdig og omkostningseffektiv for alle. I Sibiuerklæringen³ blev det bekræftet på højeste niveau, at Unionen bestræber sig på at være en ansvarlig global leder på klimaområdet, alt imens vi beskytter vores borgere, beskytter miljøet og værner om princippet om retfærdighed.

2030-RAMME FOR KLIMA OG ENERGI — AFTALTE MÅL

	DRIVHUSGAS-EMISSIONER	VEDVARENDE ENERGI	ENERGI-EFFEKTIVITET	SAMMEN-KOBLING	KLIMA I EU-FINANSIEREDE PROGRAMMER	CO2 FRA:
2020	-20 %	20 %	20 %	10 %	2014-2020 20 %	
2030	≥ -40 %	≥ 32 %	≥ 32,5 %	15 %	2021-2027 25 %	BILER -37,5 % Varevogne -31% Lastbiler -30%

Klausul om opjustering inden 2030

Figur 1: 2030-rammen for klima og energi

Medlemsstaterne har for første gang udarbejdet udkast til integrerede nationale energi- og klimaplaner⁴. De har arbejdet for at nedbryde barrierer mellem politikker og sektorer, offentlige myndigheder, interessenter og offentligheden og på tværs af grænserne for at bane vejen mod 2030-målene. Der er stadig mangler, men dette er det første af mange skridt frem mod 2030, og vi vil tage ved lære af det. Kommissionen vil på grundlag af den fremragende samarbejdsånd, der er lagt for dagen i de seneste tre år, fortsat arbejde konstruktivt og intensivt sammen med medlemsstaterne om at færdiggøre og sidenhen gennemføre de nationale planer. De henstillinger vedrørende de endelige planer, som ledsager nærværende meddelelse, vil på grundlag af et vedvarende samarbejde fungere som rettesnor for arbejdet. I 2020-rapporten om status over

¹ COM(2018) 773 final.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen.

³ Sibiuerklæringen, uformelt møde mellem stats- og regeringscheferne, Sibiu, Rumænien, 9.5.2019.

⁴ Som krævet i artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen.

energiunionen vil Kommissionen gøre status over de endelige planer og bekræfte, hvorvidt de er forenelige med Unionens 2030-mål, eller hvorvidt der er brug for en yderligere indsats. Forvaltningsprocessen giver ligeledes mulighed for at ajourføre planerne i 2024, så de afspejler de erfaringer, der er gjort, og så der i resten af årtiet drages fordel af nye muligheder.

De nationale energi- og klimaplaner spiller en central rolle i forvaltningssystemet, fordi de sikrer, at vi går sammen og skaber resultater i fællesskab. De skal give så meget klarhed og forudsigelighed som muligt for forretnings- og finanssektoren, så de fornødne private investeringer kan mobiliseres. De vil ligeledes lette medlemsstaternes programmering af finansiering og investeringer fra den næste flerårige finansielle ramme for perioden 2021-2027.

I nærværende meddelelse analyseres udkastene til nationale energi- og klimaplaner og deres samlede bidrag til EU's energiunion og 2030-mål. Den supplerer de mere detaljerede analyser på nationalt⁵ og europæisk niveau⁶ og de specifikke henstillinger, der er rettet til de enkelte medlemsstater⁷. Samlet set vil disse hjælpe medlemsstaterne med at færdiggøre deres nationale energi- og klimaplaner inden udgangen af 2019. Gennemførelsen af henstillingerne vil indebære en løbende iterativ dialog, der skal føre til færdiggørelsen af de nationale energi- og klimaplaner. Formålet med processen er i sidste ende at bidrage til moderniseringen af EU's økonomi i overensstemmelse med det langsigtede mål om klimaneutralitet.

Kommissionen vil arbejde sammen med medlemsstaterne for at hjælpe dem med at tage behørigt hensyn⁸ til henstillingerne i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne og Unionen og mellem medlemsstaterne indbyrdes.

2. VURDERING AF UDKASTENE TIL DE INTEGREREDE NATIONALE ENERGI- OG KLIMAPLANER

2.1. EU-dækkende vurdering af 2030-målene for vedvarende energi, energieffektivitet og drivhusgasemissioner samt sammenkobling af el-net

Unionens 2030-mål for vedvarende energi og energieffektivitet er blevet udtrykt og vedtaget på EU-niveau, uden at der er fastsat bindende mål på nationalt plan. I stedet er der indført nye arbejdsmetoder og nye instrumenter, som gør det muligt at nå energiunionens mål i fællesskab. Første skridt er, at medlemsstaterne i henhold til forordningen om forvaltning i deres udkast til nationale energi- og klimaplaner skal inkludere nationale bidrag, som er tilstrækkelige til, at Unionen som helhed kan nå 2030-målene. Næste skridt er, at Kommissionen skal vurdere og fremme et tilstrækkeligt niveau af fælles ambitioner med henblik på disse EU-mål.

⁵ SWD(2019) 211, SWD(2019) 225, SWD(2019) 214, SWD(2019) 275, SWD(2019) 229, SWD(2019) 277, SWD(2019) 230, SWD(2019) 261, SWD(2019) 262, SWD(2019) 263, SWD(2019) 224, SWD(2019) 264, SWD(2019) 223, SWD(2019) 265, SWD(2019) 228, SWD(2019) 266, SWD(2019) 267, SWD(2019) 268, SWD(2019) 227, SWD(2019) 226, SWD(2019) 281, SWD(2019) 272, SWD(2019) 273, SWD(2019) 271, SWD(2019) 274, SWD(2019) 276, SWD(2019) 278 og SWD(2019) 279.

⁶ SWD(2019) 212.

⁷ C(2019) 4401, C(2019) 4402, C(2019) 4403, C(2019) 4404, C(2019) 4405, C(2019) 4406, C(2019) 4407, C(2019) 4408, C(2019) 4409, C(2019) 4410, C(2019) 4411, C(2019) 4412, C(2019) 4413, C(2019) 4414, C(2019) 4415, C(2019) 4416, C(2019) 4417, C(2019) 4418, C(2019) 4419, C(2019) 4420, C(2019) 4421, C(2019) 4422, C(2019) 4423, C(2019) 4424, C(2019) 4425, C(2019) 4426, C(2019) 4427 og C(2019) 4428.

⁸ I overensstemmelse med artikel 34 i forordningen om forvaltning skal Kommissionen, hvis den konstaterer et manglende ambitionsniveau, udstede henstillinger til medlemsstaterne for at sikre, at energiunionens mål nås. De berørte medlemsstater skal tage behørigt hensyn til henstillingerne.

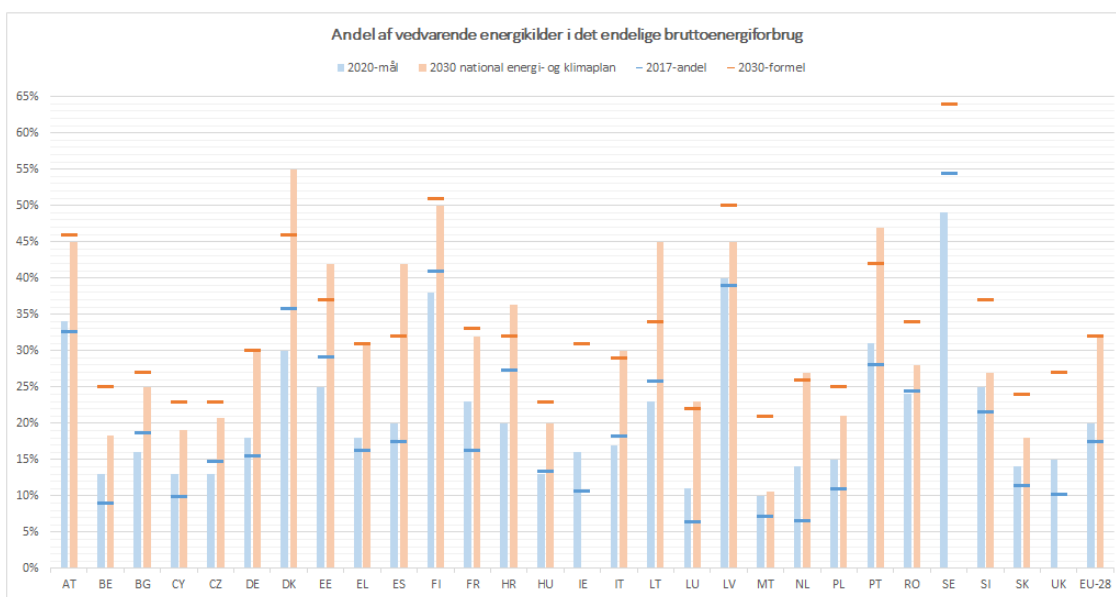
2.1.1. Vedvarende energi

Unionen skal bevare og styrke sin globale førerposition inden for vedvarende energi. Det er ikke kun et spørgsmål om forsyningssikkerhed og en ansvarlig klimapolitik. Det er også en industripolitisk forudsætning for, at vi kan udnytte det grønne vækstpotentiale fuldt ud.

Næsten alle medlemsstater har fremlagt deres bidrag til Unionens mål for vedvarende energi. Ca. en tredjedel af medlemsstaterne har fremlagt ambitiøse bidrag, hvor **Danmark, Estland, Spanien, Litauen og Portugal** har fremlagt særligt høje bidrag⁹.

EU28's ambitionsniveau er dog stadig mangelfuldt. Ifølge de nuværende udkast til planer vil andelen af vedvarende energikilders andel i stedet for mindst 32 % nå op på mellem 30,4 og 31,9 % i 2030 på EU-niveau¹⁰.

I henstillingerne opfordres adskillige medlemsstater derfor til at genoverveje deres ambitionsniveau for at sikre, at de konstaterede ambitionsmangler på EU-plan afhjælpes med forelæggelsen af de endelige nationale energi- og klimaplaner. En forøgelse af de nationale bidrag, alt efter tilfældet, og en fastholdelse af de ambitiøse medlemsstaters bidrag som beskrevet i udkastene til nationale energi- og klimaplaner er altafgørende for, at vi kan nå EU-målet på afbalanceret og omkostningseffektiv vis og således bane vejen for et reelt europæisk marked for vedvarende energi. Det vil gøre det muligt for Unionen som helhed fuldt ud at udnytte potentialet for omkostningseffektiv udrulning af vedvarende energi, at bidrage til reduktion af luftforureningen og afhængigheden af importerede fossile brændstoffer samt at drage fordel af en førende position i energiomstillingsprocessen.

⁹ Ifølge artikel 31 i forordningen om forvaltning baserer Kommissionen sine henstillinger vedrørende medlemsstaternes ambitioner for vedvarende energi på den formel, som er fastsat i forordningens bilag II, og som er baseret på de objektive kriterier i samme forordnings artikel 5, samtidig med at den tager behørigt hensyn til relevante omstændigheder, der påvirker udbredelsen af vedvarende energi som anført af medlemsstaterne. Den metode, som Kommissionen bruger til at vurdere bidragene fra vedvarende energikilder, er yderligere præciseret i afsnit II i SWD(2019) 212.

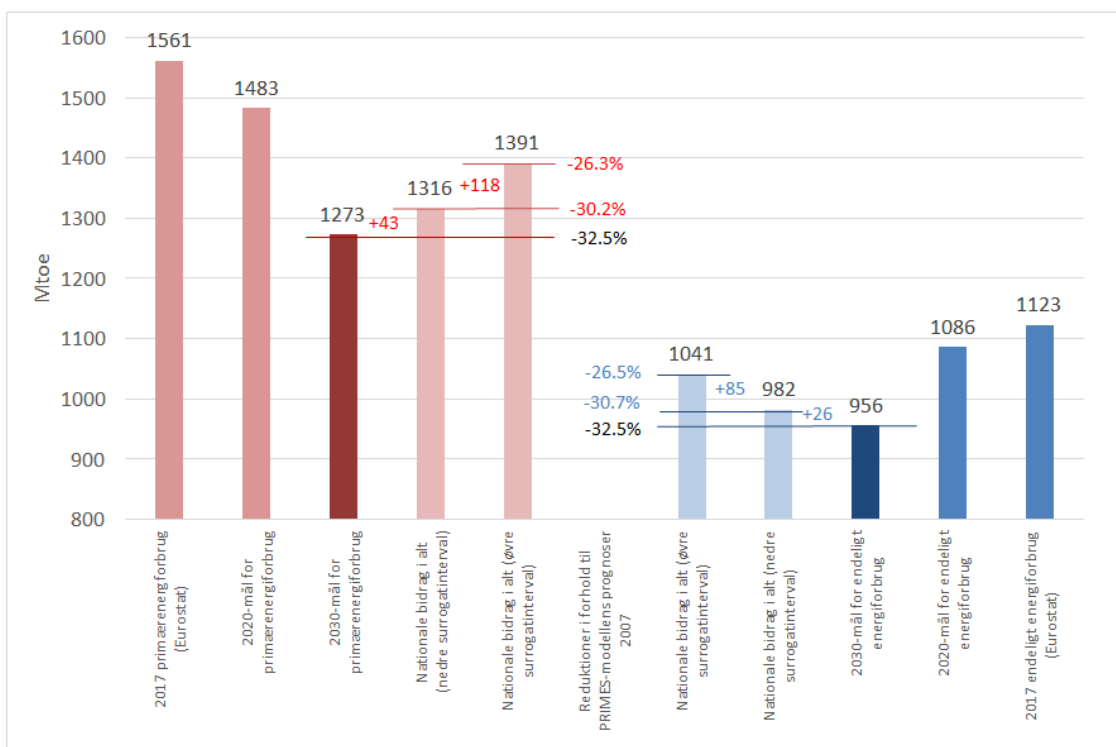
¹⁰ Ud over det manglende ambitionsniveau, der er konstateret for EU28, er det overordnede niveau, som skal nås i 2030, stadig i høj grad afhængig af de ambitiøse medlemsstaters bidrag og af det endelige bruttoenergiforbrug.

Figur 2: Nationale bidrag fra vedvarende energikilder (kilde: Europa-Kommissionens beregninger baseret på oplysninger fra udkastene til nationale energi- og klimaplaner).

2.1.2. Energieffektivitet

Strategien for energiunionen bygger på princippet om "energieffektivitet først". Energieffektivitetsmålene for 2020 er imidlertid i fare pga. de senere års øgede energiforbrug. Baseret på de nationale bidrag i udkastene til nationale energi- og klimaplaner har kun få medlemsstater foreslået et tilstrækkeligt bidragsniveau for 2030. Der er navnlig tale om **Italien**, **Luxembourg** og **Spanien** (både primært energiforbrug og endeligt energiforbrug), **Nederlandene** (primært energiforbrug) og **Frankrig** (endeligt energiforbrug). Nogle medlemsstater mangler stadig at fremlægge et nationalt bidrag.

Den samlede vurdering viser derfor **betydelige mangler hvad angår Unionens målniveauer inden for både primært og endeligt energiforbrug** på mindst 32,5 % inden 2030¹¹. Hvad angår **det primære energiforbrug varierer ambitionsmanglen fra 118 til 43 Mtoe** (det betydelige spænd afhænger af, hvorvidt der er foretaget et mere konservativt eller et mere ambitiøst skøn for de lande, der ikke har fremlagt et nationalt bidrag), hvilket svarer til en opnåelse på mellem 26,3 % og 30,2 %, mens ambitionsmanglen hvad angår **det endelige energiforbrug varierer fra 85 til 26 Mtoe**, hvilket svarer til en opnåelse på mellem 26,5 % og 30,7 %.

Figur 3: Manglende ambitionsniveau for de kollektive energieffektivitetsbidrag til det primære og det endelige energiforbrug (kilde: Europa-Kommissionens beregninger baseret på oplysninger fra udkastene til nationale energi- og klimaplaner).

På den baggrund opfordres alle medlemsstater, hvis bidrag vurderes at være utilstrækkelige på nuværende tidspunkt, til at gennemgå disse bidrag og overveje at øge

¹¹ Den metode, som Kommissionen bruger til at vurdere energieffektivitetsbidragene, er yderligere præciseret i afsnit III i SWD(2019) 212.

ambitionsniveauet, så de konstaterede mangler indhentes med forelæggelsen af de endelige nationale energi- og klimaplaner.

2.1.3. Drivhusgasemissioner

Unionen har meddelt et nationalt bestemt bidrag under Parisaftalen i form af **en reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 40 % inden 2030** sammenlignet med niveauet i 1990. Takket være vedtagelsen af alle retsakter vedrørende energiunionen, som Kommissionen har foreslået under formand Jean-Claude Junckers mandat, har Unionen været den første store verdensøkonomi til at omsætte sit bidrag under Parisaftalen til konkret lovgivning. En effektiv gennemførelse af alle mål for klima, energi og ren mobilitet som fastsat i EU-retten vil endda kunne føre til en reduktion af drivhusgasemissionerne på omkring 45 % i 2030 sammenlignet med niveauet i 1990.

Baseret på de planlagte foranstaltninger eller de erklærede ambitioner for nationale reduktioner af drivhusgasemissioner i de nationale energi- og klimaplaner og på baggrund af konservative antagelser for de lande, der ikke har fremlagt nogen af delene, anslås EU's overordnede reduktion af drivhusgasemissioner allerede at stemme overens med 2030-målet på 40 % færre emissioner i 2030 sammenlignet med 1990. Dette afspejler et enormt fremskridt i forhold til medlemsstaternes tidligere reduktionsprognoser.

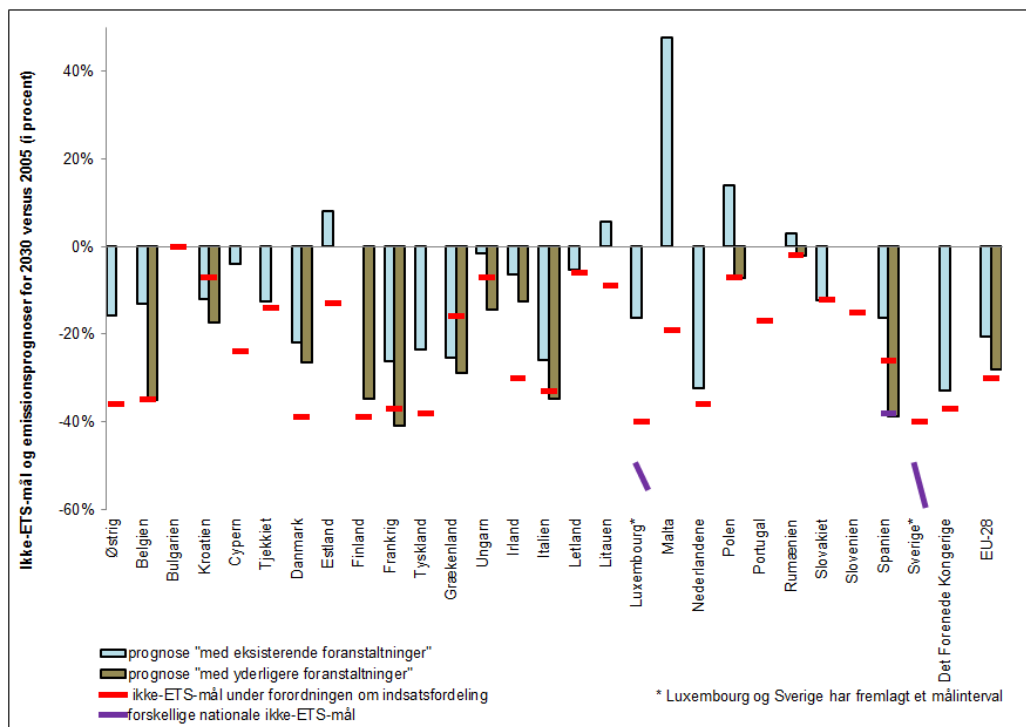
Forordningen om indsatsfordeling¹² kræver reduktioner på EU-plan i sektorer, der ikke er omfattet af EU's emissionshandelssystem (ETS), på 30 % sammenlignet med 2005. Medlemsstaternes nationale mål varierer fra 0 til 40 %, og der er stor forskel på, hvordan medlemsstaterne planlægger at nå dem, f.eks. overførsler mellem medlemsstaterne eller brug af en vis mængde yderligere emissionsoptag i sektoren for arealanvendelse. Spanien, Luxembourg og Sverige har fastsat mere ambitiøse mål i sektorer uden for EU's emissionshandelssystem¹³.

En sammenlægning af de planlagte foranstaltninger for disse sektorer som fremlagt i udkastene til nationale energi- og klimaplaner viser, at Unionen allerede kan nå en emissionsreduktion på 28 % i sektorerne uden for ETS (se figur 4, eksklusiv arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug). Dette er et væsentligt fremskridt sammenlignet med prognoserne i EU's statusrapport om klimaindsatsen 2018¹⁴, dvs. en reduktion på 21 % med de eksisterende foranstaltninger og 23 % med de planlagte foranstaltninger. For at indhente de manglende to procentpoint på EU-niveau vil medlemsstaterne skulle træffe yderligere foranstaltninger i de endelige nationale energi- og klimaplaner.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/842 af 30. maj 2018 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 156 af 19.6.2018, s. 26).

¹³ Sektorer uden for emissionshandelssystemet omfatter bl.a. transport, bygninger, landbrug og affald.

¹⁴ COM/2018/716 final.

Figur 4: Medlemsstaternes indsatsfordelingsmål for 2030 og drivhusgasemissioner med eksisterende og planlagte foranstaltninger (kilde: Europa-Kommissionens beregninger baseret på oplysninger fra udkastene til nationale energi- og klimaplaner).

Disse overvejelser er baseret på den antagelse, at alle medlemsstater vil overholde **reglen om neutralitet ("no-debit rule")** i sektorerne for arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug, dvs. emissioner, som ikke overstiger optaget. Hvis denne sektor genererer nettoemissioner, vil der skulle kompenseres herfor ved at bruge kvoter fra indsatsfordelingssektorerne.

2.1.4. Sammenkobling af el-net

Sammenkobling af de nationale markeder er det værktøj, der skal hjælpe med at fuldføre Unionens indre energimarked, sørge for forsyningsikkerhed, udnytte de vedvarende energikilders fulde potentiale og fremme sammenkobling og integrering af sektorer.

Fem medlemsstater (**Tjekkiet, Tyskland, Grækenland, Spanien og Portugal**) angiver tydeligt det niveau for sammenkobling af el-net, som de ifølge deres nationale energi- og klimaplaner stiler efter at nå i 2030. Adskillige andre medlemsstater (**Belgien, Bulgarien, Frankrig, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Slovakiet, Finland og Sverige**) angiver et forventet 2030-niveau for sammenkobling af el-net. Udkastene til nationale energi- og klimaplaner afspejler ofte processen i forordningen om det transeuropæiske energinet (TEN-E), når det drejer sig om at udpege og støtte realiseringen på europæisk niveau af infrastrukturprojekter af fælles interesse, som er nødvendige for at nå sammenkoblingsmålene i forordningen om forvaltning. Den fjerde liste over projekter af fælles interesse, som skal vedtages i oktober 2019, er baseret på en objektiv og inklusiv proces på europæisk niveau og stiler mod at afhjælpe de resterende flaskehalse i det indre energimarked, f.eks. mellem Den Iberiske Halvø og resten af Europa eller i Sydøsteuropa.

I færdiggørelsen af deres nationale energi- og klimaplaner bør medlemsstater, der p.t. ligger på under 15 % sammenkobling af el-net, angive deres 2030-mål for sammenkobling. Medlemsstater, der allerede ligger over denne tærskel, bør overveje deres sammenkoblingsniveau for 2030 med henblik på at opretholde deres elektricitetssystemes tilstrækkelighed over for den

forventede markante udvikling inden for vedvarende energi¹⁵. De endelige nationale energi- og klimaplaner bør indeholde en kobling mellem den forventede infrastrukturudvikling og de nødvendige skridt, som skal sikre, at disse sammenkoblinger er til rådighed for markedet for grænseoverskridende elektricitetshandel i overensstemmelse med den relevante lovgivning.

2.2. Vigtigste resultater for hver af de fem dimensioner i udkastene til nationale energi- og klimaplaner

2.2.1 Dekarbonisering (drivhusgasser og vedvarende energi)

A) Drivhusgasemissioner og -optag

Adskillige nationale energi- og klimaplaner ville have gavn af at blive forsynet med yderligere detaljer om den strategi, der skal følges for at nå de mål, der ikke er omfattet af ETS, for hele perioden 2021-2030, herunder skøn over emissionsreduktionernes udviklingsforløb baseret på de nyeste data og den påtænkte brug af fleksibilitet, som det allerede er tilfældet for **Irland** og **Letland**. Mange medlemsstater kan – takket være muligheden for at overføre emissionskvoter mellem medlemsstaterne¹⁶ – skaffe finansiering fra andre medlemsstater til at modernisere deres økonomi, f.eks. gennem investeringer i bygningers energieffektivitet eller ved fuldt ud at indfri deres omkostningseffektive potentiale for vedvarende energi i sektorer uden for emissionshandelssystemet. Dette øgede bilaterale samarbejde mellem medlemsstaterne vil gøre det muligt for Unionen at nå sine ambitiøse 2030-målsætninger på omkostningseffektiv vis.

Transport står for omkring en fjerdedel af Unionens drivhusgasemissioner og er den største sektor efter emissioner under medlemsstaternes ikke-ETS-mål. **Den skal derfor have en central placering i de nationale energi- og klimaplaner.** De fleste medlemsstater har fastsat emissionsreduktionsforanstaltninger i transportsektoren. Visse medlemsstater kombinerer allerede kvantificerede emissionsreduktionsmålsætninger med planlagte foranstaltninger. De endelige nationale energi- og klimaplaner vil give medlemsstaterne mulighed for at udvikle en endnu mere integreret tilgang for transportsektoren. Medlemsstaterne bør i deres endelige planer være mere konkrete, og en række af dem mangler stadig at kvantificere de forventede virkninger. Elektromobilitet er ofte en af de forfulgte målsætninger, men foranstaltningerne beskrives ikke altid særlig detaljeret. Planlægning og investering i den fornødne infrastruktur for alternative brændstoffer vil være afgørende for, at producenter af biler, varevogne og lastvogne kan nå præstationsnormerne for køretøjernes CO₂-emissioner for 2025 og 2030 og for at reducere chaufførernes og transportvirksomhedernes brændstofudgifter. Der er brug for en garanti for en effektiv koordinering af udrulningen af de intelligente transportsystemer. De nationale energi- og klimaplaner bør ligeledes være en anledning for visse medlemsstater til at fastsætte de skridt, der skal tages for at omstrukturere beskatningen, så den bidrager til de politiske målsætninger for transportsektoren.

Eksempler på god praksis – politikker og foranstaltninger i transportsektoren

¹⁵ I begge tilfælde skal den kommende tiårige netudviklingsplan (TYNDP) og udvælgelsesprocessen for projekter af fælles interesse tages i betragtning.

¹⁶ Artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/842 af 30. maj 2018 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 156 af 19.6.2018, s. 26).

De **østrigske** og **spanske** udkast til nationale energi- og klimaplaner er et godt eksempel på, hvordan kvantificerede emissionsreduktionsmål for transportsektoren kan kombineres med de underbyggende politikker og foranstaltninger, der skal til for at nå dem. **Italien** giver f.eks. en meget detaljeret beskrivelse af de planlagte foranstaltninger og går ud over det obligatoriske mål for vedvarende energi i transportsektoren. Mens en række medlemsstater har sat vejledende mål for elektromobilitet, går **Slovakiet** skridtet videre med konkrete foranstaltninger, herunder kvantificering af den fornødne opladningsinfrastruktur.

De europæiske bygninger tegner sig for 40 % af energiforbruget og godt 15 % af drivhusgasemissionerne. Udkastene til nationale energi- og klimaplaner dækker hovedsageligt denne sektor i forbindelse med dens bidrag til energieffektivitet og vedvarende energi. Potentialet for effektivitetsforanstaltninger, der vil resultere i omkostningseffektive emissionsreduktioner, nedbringe husholdningernes energiudgifter og øge beskæftigelsen i anlægssektoren, vil i visse medlemsstater kunne udfoldes hurtigere.

I medfør af den EU-lovgivning, der blev vedtaget i maj 2018¹⁷, skal medlemsstaterne sikre, at drivhusgasemissioner **fra arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug** (LULUCF) opvejes ved at fjerne mindst lige så meget CO₂ fra atmosfæren i perioden 2021-2030. Med et yderligere potentiale for optag i regnskabsstal svarende til 2 % drivhusgasemissioner vil LULUCF skulle yde et stigende bidrag for at nå Unionens klimamål i de kommende årtier, f.eks. gennem øget binding af CO₂ fra atmosfæren samtidig med øget produktion og effektiv brug af biomasse til en bred vifte af anvendelser under behørig hensyntagen til biodiversitet og luftkvalitet. **Danmark og Frankrig** er eksempler på medlemsstater, som har fremlagt en strategi eller specifikke oplysninger om politikker og foranstaltninger, f.eks. støtte til privat skovrejsning på landbrugsarealer, som på bæredygtig vis kan øge kulstofdræningene, fremme bioøkonomien og give land- og skovbrugere yderligere incitamenter til at forbedre arealforvaltningen og en bæredygtig produktionsforøgelse. Derudover er de relaterede oplysninger begrænsede i udkastene til de nationale energi- og klimaplaner. Endelig vil det først være muligt fuldt ud at vurdere, hvorvidt emissionerne overstiger optaget, hvis medlemsstaterne fremlægger mere detaljerede oplysninger om LULUCF-regnskaberne og brug af fleksibilitet. **Tjekkiet, Danmark og Irland** har i et vist omfang fremlagt disse oplysninger.

Et nøgleelement i den henseende er fastsættelse af gennemsigtige og præcise skovreferenceniveauer med henblik på korrekt redegørelse for emissioner eller optag af CO₂ fra skovforvaltning. De nationale regnskabsplaner for skovbrug er det værktøj, der skal bruges i den forbindelse, og medlemsstaterne bør revidere disse planer inden den 31. december 2019 baseret på de tekniske henstillinger, der fremlægges i nærværende meddelelse¹⁸. Dette vil gøre det muligt at anvende regnskabsplanerne fuldstændigt og konsekvent i de endelige nationale energi- og

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/841 af 30. maj 2018 om medtagelse af drivhusgasemissioner og -optag fra arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug i klima- og energirammen for 2030 og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013 og afgørelse nr. 529/2013/EU (EUT L 156 af 19.6.2018, s. 1).

¹⁸ Medlemsstaterne har sideløbende med udkastene til de nationale energi- og klimaplaner forelagt nationale regnskabsplaner for skovbrug, der omfatter de nationale skovreferenceniveauer. I april 2019 foretog en ekspertgruppe bestående af tekniske specialister fra medlemsstaterne, NGO'er, forskningsorganisationer m.fl. en indledende vurdering af de nationale energi- og klimaplaner. De deraf følgende tekniske henstillinger (SWD(2019) 213) afspejler den generelt høje kvalitet af de forelagte planer, idet der peges på visse landespecifikke tilgange, som kræver en yderligere og grundig analyse.

klimaplaner, navnlig med henblik på at planlægge fleksibilitetsmuligheder i indsatsfordelingssektorerne.

Relevansen af **andre sektorer såsom landbrug, affald og industri** for emissioner fra sektorer, der ikke er omfattet af EU's emissionshandelssystem, varierer fra medlemsstat til medlemsstat. Dette bør afspejles i planlægningen af politikker og foranstaltninger, hvilket **Irland** f.eks. gør for landbruget. Med hensyn til landbrugssektoren øger Kommissionens forslag til den fælles landbrugspolitik for perioden efter 2020 ambitionsniveauet på klima- og miljøområdet, hvor mindst 40 % af finansieringsrammen for den fælles landbrugspolitik forventes at være klimarelevant. Dertil kommer, at Kommissionen har fremlagt forslag om økoordninger, som skal give medlemsstaterne mulighed for i stor skala at støtte modvirknings- og tilpasningsforanstaltninger, der er bedre tilpasset særlige lokale behov. I Kommissionens forslag fastsættes det også, at medlemsstaterne i udformningen af deres strategiske planer under den fælles landbrugspolitik skal tage hensyn til de nationale miljø- og klimaplanlægningsværktøjer under de relevante EU-retlige instrumenter, herunder de nationale energi- og klimaplaner. Det vil i den forbindelse være afgørende, at de endelige nationale energi- og klimaplaner indeholder konkrete tilkendegivelser af de planlagte emissionsreduktionsforanstaltninger i land- og skovbrugssektoren, som den fælles landbrugspolitik kan støtte, f.eks. via støtte til CO₂-ordninger for bedrifter.

For så vidt angår **elsektoren**, der står for omkring 25 % af drivhusgasemissionerne, fokuserer medlemsstaternes dekarboniseringspolitikker på den øgede brug af elektricitet fra vedvarende energikilder og på udfasning af kul i elektricitetsproduktionen.

På vej mod en fuldstændig udfasning af kul i Europa?

Adskillige medlemsstater indfører eller bekræfter ambitiøse målsætninger og tidsplaner for udfasning af kul i elektricitetsproduktionen. **Frankrig** har til hensigt at gøre det inden 2022. **Italien** og **Irland** inden 2025. **Danmark, Spanien, Nederlandene, Portugal** og **Finland** inden 2030. **Tyskland** oplyser ligeledes, at der vil blive fastsat en slutdato for kulbaseret elektricitet. De medlemsstater, der aktivt udfaser kul, opfordres til at fremlægge yderligere oplysninger om, hvordan de har til hensigt at nå deres mål, og hvorvidt de regner med at gøre brug af muligheden for at annullere EU ETS-kvoter. Der bør ligeledes træffes foranstaltninger til at bistå de arbejdstagere og familier, som påvirkes af udfasningen af kul.

Sammenlignet med energisektoren har udkastene til de nationale energi- og klimaplaner har meget mindre fokus på dekarboniseringen af **industrien**, der tegner sig for godt 15 % af drivhusgasemissionerne. I det kommende årti vil der skulle sættes skub i den teknologiske udvikling og i innovationen i disse sektorer for at reducere industriens CO₂-fodaftryk. Regeringerne vil skulle spille en rolle i denne proces, f.eks. ved passende anvendelse af statsstøttereglerne. Jo før medlemsstaterne skaber klarhed om deres hensigter, jo før kan industrien anvende de bedste tilgængelige teknikker, elektrificeringsmuligheder og nye teknologiske muligheder, der kan bidrage til at reducere drivhusgasemissionerne.

Mange medlemsstater med **klimatilpasningsmål** har inkluderet disse i udkastene til de nationale energi- og klimaplaner, og nogle har angivet nye mål. Adskillige medlemsstater har i et vist omfang inkluderet tilpasningsmål og -foranstaltninger. Det **irske, litauiske, polske, slovakiske** og **slovenske** udkast til nationale energi- og klimaplaner er eksempler på god praksis, når det handler om tilpasningsmål og -foranstaltninger. Kun få

medlemsstater fremlægger detaljer om tilpasning til klimaændringernes negative virkninger for så vidt angår Unionens energiforsyningsikkerhed.

B) Vedvarende energi

Unionen nåede en andel på 17,5 % vedvarende energi i 2017, men hastigheden, med hvilken denne andel vokser, er aftaget siden 2014. Det er afgørende, at indsatsen fordobles, hvis vi skal nå 2030-målet. De nationale energi- og klimaplaner skal fuldt ud dokumentere medlemsstaternes bidrag til det fælles 2030-mål og underbygge dem med solide politikker og foranstaltninger.

Opvarmning og nedkøling tegner sig p.t. for 50 % af Unionens årlige energiforbrug. Den andel heraf, der kommer fra vedvarende energikilder, nåede 19,5 % i 2017, men er blot vokset med seks procentpoint i de sidste ti år. De nationale energi- og klimaplaner bør afspejle den årlige stigning i andelen af vedvarende energi i opvarmnings- og kølingssektoren, jf. direktiv (EU) 2018/2001, og den rolle, som spildvarme eller -kulde spiller med hensyn til at sørge for, at sektoren på omkostningseffektiv vis bidrager til den samlede andel vedvarende energi.

Det samme gælder transportsektoren, hvor medlemsstaterne skal kræve, at brændstofleverandører som minimum leverer 14 % af den energi, der bruges til vej- og jernbanetransport, i form af vedvarende energi inden 2030. Dette vil give industrien vished med hensyn til fremtidig markedsefterspørgsel.

De endelige planer bør indeholde **pålidelige oplysninger om de politikker og foranstaltninger,**

Indkredsning af potentialet for vedvarende energi – eksempler på god metode:

Når der ses på de nationale målsætninger, er det **tjekkiske**, det **irske** og det **italienske** udkast til nationale energi- og klimaplaner gode eksempler på de fuldstændige målsætninger og forløbskurver, der skal inkluderes i de endelige planer. **Tjekkiet** og **Irland** inkluderer bidrag fra hver sektor og de respektive teknologier på årlig basis i absolutte værdier. **Irland** er en af de meget få medlemsstater, der også inkluderer forløbskurver for bioenergiefterspørgsel og biomasseforsyning fordelt på råmaterialer, og angiver varme fra vedvarende energikilder fordelt på teknologier for vedvarende energi og på henholdsvis industri-, bolig- og servicesektoren. **Tjekkiet** fremlægger en følsomhedsanalyse af, hvordan det overordnede bidrag fra vedvarende energikilder kan variere afhængig af økonomisk vækst og energiefterspørgsel. **Italiens** plan indeholder en opdeling af transportmålet, hvor de relevante multiplikatorer for hver teknologi tages i betragtning.

der støtter den rettidige opfyldelse af de foreslåede målsætninger og bidrag til vedvarende energi. Politikkerne og foranstaltningerne skal vise, at de foreslåede målsætninger og bidrag kan opfyldes, navnlig med henblik på det første referencepunkt for 2022. Medlemsstaterne bør fremlægge detaljerede oplysninger om deres støtteordninger, herunder detaljerede auktionsplaner for vedvarende energi og deres udvikling i perioden 2021-2030. Støtteordninger bør øge investorerne tillid og sænke omkostningerne til udvikling af vedvarende energi på længere sigt. For at vejlede markedsaktørerne og tiltrække nye investeringer i vedvarende energi bør medlemsstaterne give en detaljeret beskrivelse af de vigtigste politikker og foranstaltninger, elementer såsom i) forventede resultater, ii) vejledende tidsplan og iii) det fornødne budgets kilder og størrelse.

Oplysninger om foranstaltninger til fremme af egenproduktion og fællesskaber for vedvarende energi såvel som bestemmelser, der øger udbredelsen af aftaler om køb af elektricitet og

planlagte auktioner, er afgørende for at sætte skub i borgernes deltagelse i energiomstillingen, tiltrække private investeringer og nå målene på omkostningseffektiv vis. Dertil kommer, at forenkling af administrative procedurer såsom etablering af kontaktpunkter eller hurtige procedurer for reopowering vil være altafgørende for udrulningen af vedvarende energi i det næste årti.

Der vil inden 2021 blive indført en ny mekanisme for finansiering af vedvarende energi¹⁹, som skal støtte ibrugtagningen af vedvarende energi i hele Unionen.

2.2.2. Energieffektivitet

De endelige planer skal være mere solide og indeholde klarere forløbskurver for energiforbruget. En bedre definition af den overordnede politiske ramme, der underbygger de nationale bidrag, er afgørende for at sikre troværdigheden ved det foreslåede ambitionsniveau og for at indkredse mangler og bedste praksis. Der er brug for en mere detaljeret forklaring af omfang, tidsplan og forventede energibesparelser ved de planlagte politikker og foranstaltninger.

Dette gælder navnlig gennemførelsen af energispareforpligtelsen og den langsigtede renoveringsstrategi. Alle medlemsstater bør i deres endelige nationale energi- og klimaplaner inkludere de oplysninger, der er krævet i bilag III til forordningen om forvaltning (ordninger for energispareforpligtelser og alternative politiske foranstaltninger i henhold til artikel 7 i direktivet om energieffektivitet), da dette vil hjælpe med at konsolidere den politiske ramme og integrere alle dens komponenter. Inkludering af den langsigtede strategi for renovering af bygninger vil tegne et udførligt billede af de planlagte tiltag til renovering af den nationale bygningsmasse med henblik på omkostningseffektiv omdannelse af eksisterende bygninger til næsten energineutrale bygninger.

Det er desuden nødvendigt at indkredse investeringsbehovene og finansieringskilderne for at mobilisere private investeringer i energibesparelser og skabe vækst på markedet for energieffektive tjenester. I de endelige planer bør det yderligere præciseres, hvilken rolle offentlige organers bygninger spiller, ligesom det bør undersøges, hvordan energieffektivitetspolitikker kan afhjælpe energifattigdom.

2.2.3 Energisikkerhed

Energisikkerhed er en vigtig dimension af energiunionen og følger af de nationale energi- og klimaplaner. Unionen importerer fortsat mere end halvdelen af den primære energi, den forbruger, hvilket har omfattende konsekvenser med hensyn til importregninger og sårbarhed over for forsynings- og prisforstyrrelser.

Diversificering af forsyningskilderne samt importkilderne og -ruterne er afgørende aspekter af energisikkerheden. De nationale energi- og klimaplaner bør fremme effektive investeringer i infrastruktur, der støtter nationale energisikkerhedsmål, idet synergier mellem planernes forskellige dimensioner tages i betragtning. De nationale energi- og klimaplaner skal støtte færdiggørelsen af de gasinfrastrukturprojekter, der er nødvendige for at give alle regioner adgang til LNG-terminaler, især i **Kroatien** og **Grækenland**, og give alle medlemsstater, navnlig **Finland, Irland, Rumænien** og **Bulgarien**, adgang til flere forskellige forsyningsruter. De nationale energi- og klimaplaner bør ligeledes fremme udviklingen af indenlandske kilder, dvs. vedvarende energikilder, såvel som de nøglekomponenter og råmaterialer, der er nødvendige for

¹⁹ I overensstemmelse med artikel 33 i forordningen om forvaltning vil mekanismen have det dobbelte formål at afhjælpe den potentielle underopfyldelse i Unionens vejledende forløbskurve for vedvarende energi og bidrage til den befordrende ramme under det omarbejdede direktiv om vedvarende energi.

dekarboniseringen af energiintensive industrier. Mere konkrete målsætninger og mål med konkrete frister vil lette den politiske debat om de endelige nationale energi- og klimaplaner.

Den fortsatte vækst inden for variable vedvarende energikilder vil i stigende grad skabe udfordringer for energisystemet. Om end det primært bør være op til markedet at sikre en vedvarende balance mellem udbud og efterspørgsel (herunder gennem øget sammenkobling af sektorer), bør medlemsstaterne på koordineret vis tage hånd om de resterende risici. Dette bør afspejles i de nationale energi- og klimaplaner. Korrekt håndtering af energisikkerhedsudfordringen indebærer en vurdering af tilstrækkeligheden under hensyntagen til ikke blot efterspørgsel og produktion på medlemsstaternes område, men også på de forbundne medlemsstaters område, og til langsigtede klimamålsætninger.

Den rolle, som fleksibilitetsinstrumenter såsom efterspørgselsreaktion og lagring spiller, er afgørende for energisikkerheden. Medlemsstater med eksisterende eller planlagte kapacitetsmekanismer for elproduktion vil skulle tage hensyn til de nye regler under den omarbejdede elektricitetsforordning og lade de endelige nationale energi- og klimaplaner afspejle deres planlægning heraf.

For de medlemsstater, der har nuklear energi som en del af deres energimiks, kunne de nationale energi- og klimaplaner indeholde politikker, der sørger for tilstrækkelig kapacitet i alle dele af den nukleare forsyningskæde og giver forsyningsikkerhed på brændstofområdet.

For at **sikre energisystemets modstandsdygtighed** bør medlemsstaterne sørge for, at der skabes passende forbindelser mellem de endelige nationale energi- og klimaplaner og beredskabsplanerne for olie, gas og elektricitet. Det høje digitaliseringsniveau øger risikoen for cyberangreb, hvilket kan bringe forsyningsikkerheden og/eller beskyttelsen af forbrugernes data i fare. Cybersikkerhed er et nyt aspekt af energisikkerheden, der skal medtages i både de endelige planer og de planer, der er påkrævet i henhold til forordningen om gasforsyningsikkerhed og forordningen om risikoberedskab i elsektoren. Medlemsstaterne opfordres til i de endelige nationale energi- og klimaplaner at udpege andre typer risici for kritisk energiinfrastruktur såsom dem, der er forbundet med forsyning af råmaterialer, konsekvenser af klimaændringerne, hændelige eller menneskeskabte katastrofer, naturkatastrofer og terrortrusler.

2.2.4 Det indre energimarked

Et fuldt integreret og velfungerende indre energimarked er nødvendigt for at sikre overkommelige energipriser, sikre energiforsyningen og give mulighed for omkostningseffektiv integration af den stigende mængde vedvarende energikilder. Det bør præciseres i de nationale energi- og klimaplaner, at de rette lovgivningsmæssige rammer for at høste fordelene af mere integrerede energimarkeder allerede er på plads.

Som følge af omstillingen af Unionens energisystemer er der ved at opstå fælles udfordringer med hensyn til fleksibilitet, decentralisering, lovgivningsmæssige incitamentter til investering i infrastruktur og konkurrence. De nationale energi- og klimaplaner er nødt til at give mere detaljerede oplysninger om den aktuelle situation for de nationale el- og gasmarkeder, og om hvordan udfordringerne vil blive tacklet. De bør indeholde konkrete og målbare nationale målsætninger for den fremtidige markedsudvikling, og disse bør understøttes af passende politikker og foranstaltninger.

Målene for det indre energimarked — god praksis: Oprettelsen af et fælles regionalt gasmarked mellem **de baltiske lande** og **Finland** er et eksempel på markedsintegration i udkastene til de respektive nationale energi- og klimaplaner, hvor den fysiske komponent — opførelsen af rørledningen Balticconnector — suppleres af harmoniserede

markedsregler. De lande, der fuldt ud har gennemført EU's lovgivning om gasmarkedet, har også de mest likvide markeder og har størst gavn af det indre energimarked. De nationale energi- og klimaplaner bør give en nyttig statusopgørelse over fremskridtene hen imod gennemførelsen af de gældende regler for gasmarkedet.

De målsætninger, programmer og tidsplaner for **energimarkedsreformer**, som medlemsstaterne har fremlagt i de nationale energi- og klimaplaner, skal være i overensstemmelse med den lovgivning, der blev vedtaget med pakken om ren energi til alle europæere, og med de eksisterende netregler og retningslinjer. Der er behov for pålidelig adgang til tilstrækkelig sammenkoblingskapacitet til handel med elektricitet og gas på tværs af grænserne, da det har stor betydning for Europas forsyningssikkerhed, produktionstilstrækkelighed og markedsfunktion. De nationale energi- og klimaplaner og de "gennemførelsesplaner", der kræves i henhold til elektricitetsforordningen²⁰, bør være fuldt ud sammenhængende. Der skal i de nationale energi- og klimaplaner skal også tages hensyn til overvågningsrapporterne fra de nationale reguleringsmyndigheder og Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER).

De nationale energi- og klimaplaner bør støtte reformerne af engrosmarkederne. Planerne udgør en mulighed for, at medlemsstaterne kan fremlægge mere fremadskuende koncepter i forbindelse med integration af energisystemer og sammenkobling af sektorer, herunder yderligere integration af elektricitets-, gas- og varmesektorerne, da de vil blive afgørende for et dekarboniseret energisystem.

Energisubsidier. Det er yderst vigtigt, at de offentlige midler anvendes på en sammenhængende og omkostningseffektiv måde, uden at det forvrider energimarkedet og hindrer investering i omstillingen til ren energi eller innovationen på dette område. Det er yderst vigtigt at have en god oversigt over eksplicite og implicite energisubsidier og fremtidige planer om at udfase dem, der ikke bidrager til langsigtede målsætninger. De fleste udkast til nationale energi- og klimaplaner har delvist behandlet spørgsmålet om energisubsidier, men de endelige planer bør systematisk beskrive og kvantificere alle subsidier af denne slags, fra tilskud, støtteordninger og skattefordele til subsidier som følge af lovgivningsmæssige forpligtelser, baseret på eksisterende, internationalt anvendte definitioner. Udkastet til **Italiens** nationale energi- og klimaplan er et godt eksempel herpå. Det er vigtigt, at samtlige medlemsstater i deres endelige nationale energi- og klimaplaner fremlægger deres planlagte indsats og angiver tidsfrister for udfasning af subsidier til fossile brændstoffer, samtidig med at der tages hensyn til den indvirkning, dette kan få på sårbare forbrugergrupper.

De nationale energi- og klimaplaner bør støtte indførelsen af fremadskuende politikker med henblik på at udvikle konkurrencedygtige detailmarkeder i Europa, således at forbrugerne kan drage fordel af intelligente infrastrukturer. Med hensyn til systemfleksibilitet og forbrugerdeltagelse opstilles der i et betydeligt antal af udkastene til nationale energi- og klimaplaner konkrete og målbare mål i forbindelse med indførelse af intelligente målere. Ved

²⁰ Som krævet i henhold til elektricitetsforordningen af de medlemsstater, der planlægger at oprette eller videreføre kapacitetsmekanismer, og som derfor er nødt til at opgradere deres markeder.

udgangen af 2017 var ca. 37 % af husstandene i EU udstyret med en intelligent elmåler, og syv medlemsstater havde gennemført deres nationale udrulning. De nationale energi- og klimaplaner skal afspejle ajourføringer af den eksisterende ramme, som blev indført med pakken om ren energi til alle europæere, for at sikre, at slutkunderne har adgang til en intelligent måler. De nationale energi- og klimaplaner bør omfatte planlagte foranstaltninger, der gør det muligt for borgere og virksomheder (navnlig SMV'er) at få større kontrol over deres elforbrug og deres omkostninger, såsom dynamiske priskontrakter.

Forbrugernes indflydelse, kendskab og beskyttelse skal også sikres og fremmes i de nationale energi- og klimaplaner, som også kan indføre en mere struktureret tilgang til behandling af spørgsmål vedrørende energifattigdom (se også afsnit 2.3.5).

2.2.5 Forskning, innovation og konkurrenceevne

Forskning og innovation er afgørende for, at Unionen kan nå sine ambitiøse energi- og klimamål og sikre energiforsyningssikkerhed, -pålidelighed og -robusthed. Samtidig er EU nødt til at sikre **et konkurrencedygtigt landskab for sin industri**. Disse to processer bør gå hånd i hånd. Som led i strategien for energiunionen blev de strategiske forsknings- og innovationsprioriteter og -foranstaltninger, der er nødvendige på EU-plan for at fremskynde omstillingen af energisystemet på en omkostningseffektiv måde, udpeget i den strategiske energiteknologiplan for EU (SET-planen) og i meddelelsen "Hurtigere innovation inden for ren energi"²¹. De nationale energi- og klimaplaner har bl.a. til formål specifikt at fastsætte, hvilke af disse målsætninger der søges opfyldt på nationalt plan, så SET-planen dermed omsættes til nationale målsætninger og foranstaltninger.

Medlemsstaterne skal gøre en større indsats for at integrere forskning, innovation og konkurrenceevne i deres nationale energi- og klimaplaner. De nationale energi- og klimaplaner bør omfatte politikker med specifikt fokus på energi- og klimaprioriteter, herunder forsknings- og innovationsprogrammer og dertil knyttede finansieringsmål samt anvendelsen af Unionens finansieringsinstrumenter. Det bør overvejes i de nationale energi- og klimaplaner, hvordan de planlagte nationale offentlige investeringer kan støtte udbredelsen af tilgængelige teknologier på markedet samt storstilet anvendelse af nye banebrydende teknologier og deres integration i energisystemet. Der er også behov for en passende infrastruktur, der kan støtte omstillingen til klimaneutralitet for energiintensive sektorer, bilsektoren og byggesektoren. De nationale innovations- og industriøkosystemers bidrag til opbygningen af europæiske strategiske bæredygtige værdikæder (f.eks. batterier, brint, nye biobaserede produkter, ren, opkoblet og autonom kørsel, varmepumper, integrerede energistyringssystemer) bør også udvikles.

Med udgangspunkt i det vellykkede Horisont 2020 vil Horisont Europa (2021-2027) strømline og rationalisere EU's finansiering af forskning og innovation for at øge relevansen og virkningsfuldheden i retning af mere vedvarende energi, energieffektivitet og dekarbonisering. Innovationsfonden²² vil støtte investeringer, der bringer rene innovative teknologier på markedet, i alle medlemsstater.

Forsknings- og innovationsbestræbelser på omstilling til en klimaneutral økonomi

²¹ COM(2016) 763 final.

²² Innovationsfonden er et EU-investeringsprogram på ca. 10 mia. EUR, som finansieres ved salg af kvoter fra EU's emissionshandelssystem.

inden 2050

Kommissionens strategiske og langsigtede vision for en klimaneutral økonomi i meddelelsen "En ren planet for alle"²³ understregede behovet for en omfattende koordineret forsknings- og innovationsindsats. Europæisk forskning bør fokusere på forandrende, kulstofneutrale løsninger på områder som energi og transport, hydrogen- og brændselsceller, energilagring, kulstofneutral omstilling i energiintensive industrier, den cirkulære økonomi, bioøkonomien, intelligente byer og bæredygtig intensivering af landbrug, akvakultur og skovbrug.

2.3. Robusthed, sammenhæng mellem udkastene til nationale energi- og klimaplaner og samspil mellem forskellige politikker

2.3.1 Er den analytiske ramme tilstrækkelig?

De endelige nationale energi- og klimaplaners soliditet, troværdighed og robusthed vil afgøre, i hvilket omfang planerne vil kunne støtte opfyldelsen af energiunionens mål. Den analytiske rammes kvalitet og troværdighed afhænger i høj grad af, hvilken modelmetode der anvendes, hvilke datakilder der anvendes, analysens gennemsigthed og af den omfattende vurdering af de foreslåede politikker og foranstaltninger. Alle disse aspekter er afgørende for at vise, i hvor stort et omfang medlemsstaterne omhyggeligt har afvejet alle de vigtigste faktorer i fastlæggelsen af deres målsætninger og politikker. Både detaljerede prognoser på grundlag af en solid model og en konsekvensanalyse af de planlagte politikker og foranstaltninger er afgørende aspekter.

Sammenligneligheden af de nationale energi- og klimaplaner kræver så vidt muligt en **fælles målemetode** og en tilpasning af basisårstallene til de indberettede datapunkter. Selv om de vigtigste antagelser og datakilder er dokumenteret i størstedelen af udkastene til de nationale energi- og klimaplaner, kan **oplysningernes fuldstændighed** stadig forbedres. Kommissionen har tilbudt bistand og fælles skabeloner for at sikre konsekvens og fuldstændighed. Medlemsstaterne bør i videst muligt omfang anvende officielle Eurostat-statistikker. Dette planlægningsforløb giver mulighed for yderligere at styrke koordineringen mellem de organer, der står for energi- og klimastatistikker.

2.3.2 Hvordan er samspillet mellem energiunionens dimensioner blevet overvejet?

For at fremme omstillingen til ren energi bør medlemsstaterne vurdere og i tilstrækkelig grad håndtere samspillet mellem de forskellige dimensioner. **De nationale energi- og klimaplaner bør muliggøre en struktureret vurdering af virkningerne af nationale politikker og samspillet mellem EU-foranstaltninger og nationale foranstaltninger på energi- og klimaområdet.** En mere systematisk vurdering af samspillet mellem politikkerne kan eventuelt indgå i konsekvensanalyserne, f.eks. mellem politikker for energieffektivitet og for energiinfrastruktur eller de politiske virkninger med hensyn til bæredygtig anvendelse af bioenergi til forskellige formål. De politiske konsekvenser af de vurderede interaktioner og synergier mellem forskellige energi- og klimapolitikker og -målsætninger bør imidlertid undersøges nærmere, især for så vidt angår forsyningssikkerheden, målene for det indre energimarked og politikker for vedvarende energi og energieffektivitet.

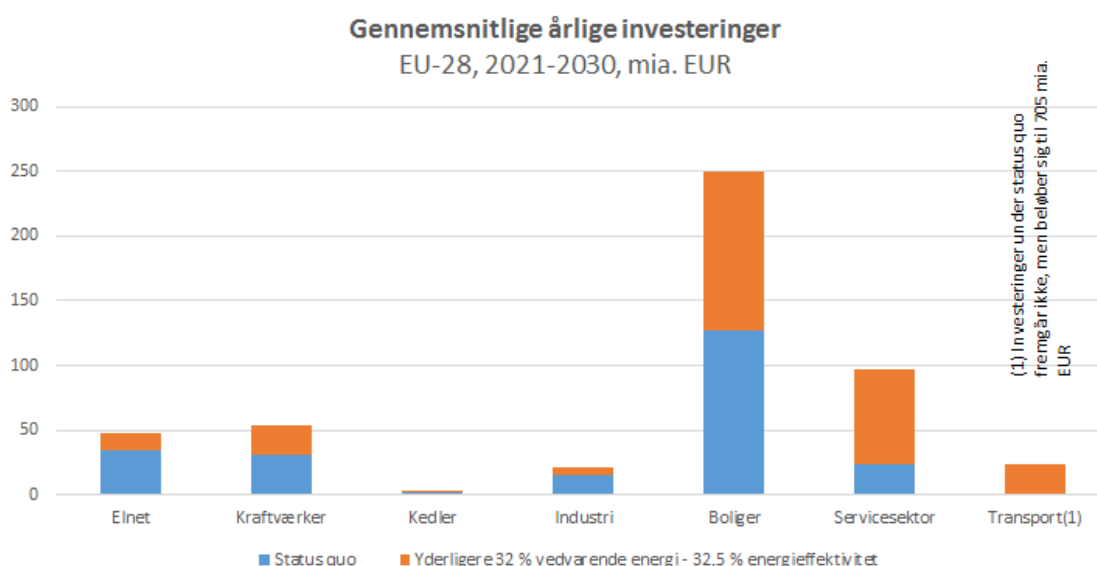
²³ En ren planet for alle — En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi (COM(2018) 773 final).

F.eks. er digitale teknologier ved at ændre energimarkedet fundamentalt. Hvis digitaliseringen imidlertid ikke gennemføres korrekt, kan dens positive virkninger i forbindelse med nedbringelsen af energiforbruget og udledningen af drivhusgasser imidlertid udlignes af en drastisk forøgelse af elforbruget i datacentre og telekommunikationsnet.

Princippet om "energieffektivitet først" er et klart eksempel på en tværgående politik. Det indebærer, at myndighederne, før de indfører nye energipolitikker eller træffer beslutninger om investeringer, bør kontrollere, om de samme mål kan opnås mere omkostningseffektivt ved hjælp af energieffektivitet. I visse udkast til nationale energi- og klimaplaner gives der konkrete eksempler, navnlig med hensyn til, hvordan dette princip under udformningen af energisikkerhedsforanstaltninger er taget i betragtning for at sikre sammenhæng mellem udviklingsprognoserne for energiefteerspørgslen. De endelige nationale energi- og klimaplaner bør udvikle anvendelsen af dette princip yderligere.

2.3.3 Hvordan kan udkastene til nationale energi- og klimaplaner udløse de nødvendige investeringer?

Omstillingen til klimaneutralitet vil medføre gennemgribende ændringer i vores økonomier. Det er vigtigt at **indkredse investeringsbehov og sikre den nødvendige finansiering** for at kunne gennemføre den årlige yderligere investering på ca. 260 mia. EUR²⁴, som er nødvendig for at nå EU's klima- og energimål senest i 2030. De nationale energi- og klimaplaner kan udgøre et vigtigt redskab for planlægningen af nationale investeringer på energi- og klimaområdet. Offentlig finansiering vil også være nødvendig for at forbedre digitale og bæredygtige færdigheder, fremme genanvendelses anlæg og renovering af offentlige bygninger og vedligeholde og renovere infrastruktur. Med koordinering af nye investeringer mellem de offentlige myndigheder, de private sektorer og borgerne vil finansieringen kunne strømlines, strandede aktiver kunne undgås og virksomhedernes og borgernes nye behov kunne opfyldes.

²⁴ Tal udledt af EUCO32-32.5-scenariet (i overensstemmelse med de centrale teknologiantagelser i EUCO's scenarier, jf. <https://ec.europa.eu/energy/en/data-analysis/energy-modelling/euco-scenarios>).

Figur 5: Gennemsnitligt årligt investeringsbehov 2021-30 (Kilde: Kommissionens modeller).

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer²⁵, Connecting Europe-faciliteten²⁶, de europæiske struktur- og investeringsfonde og andre eksisterende initiativer har haft succes med at støtte investeringer i vedvarende energi og energieffektivitet. Med udgangspunkt heri er det i Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme for perioden 2021-2027 fastsat, at mindst 25 % af EU's midler bør bidrage til at støtte modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. For at mobilisere privat kapital til bæredygtige investeringer forventes 30 % af InvestEU-programmets²⁷ samlede finansieringsramme anvendt på at støtte klimamålene. Inden for politikområdet bæredygtig infrastruktur bør bidraget til Unionens klima- og miljømålsætninger være endnu højere (55 %). Som en del af Connecting Europe-faciliteten er der afsat en særlig del af midlerne til at støtte grænseoverskridende projekter inden for vedvarende energi. Alle medlemsstaterne opfordres også til at anvende auktionsindtægterne fra EU's emissionshandelssystem til at finansiere investeringer i emissionsreduktioner og -optag, vedvarende energi, energieffektivitet, forskning og innovation inden for ren energi samt industriteknologi.

Konstatering og kvantificering af de forventede investeringsbehov og de potentielle finansieringskilder er afgørende for opfyldelsen af energiunionens målsætninger. Elleve medlemsstater har anslået deres investeringsbehov enten helt (Frankrig, Italien og Spanien) eller delvist (Grækenland, Finland, Ungarn, Irland, Italien, Letland, Polen og Rumænien) og i forskelligt omfang angivet nærmere oplysninger om finansieringskilderne. Et flertal af medlemsstaterne har medtaget nogle investeringstal i deres nationale energi- og klimaplaner.

Sideløbende har Kommissionen behandlet dette emne i løbet af **det europæiske semester 2018-2019** med et stærkt fokus på medlemsstaternes investeringsbehov, både i landerapporterne for 2019 og i Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger for 2019, der blev udstedt den 5. juni 2019, hvor de fleste medlemsstater modtog henstillinger om vigtigheden af at investere i energieffektivitet, vedvarende energi og/eller klimainsatsen. Denne vurdering af udkastene til nationale energi- og klimaplaner tager højde for disse resultater og henstillinger fra det seneste europæiske semester.

En række medlemsstater er allerede ved at forbinde de nationale energi- og klimaplaner og de landespecifikke henstillinger som en del af det europæiske semester, og samtlige medlemsstater bør etablere denne forbindelse²⁸. Overordnet set bør dialogen fortsat maksimere sammenhængen og synergiene mellem energi- og klimapolitikkerne og det europæiske semester som et vigtigt redskab til at fremme strukturreformer. I denne forbindelse er det vigtigt at foretage en grundig makroøkonomisk vurdering af de foreslåede politikker og foranstaltninger i de endelige nationale energi- og klimaplaner for at forstå de overordnede økonomiske konsekvenser af de planlagte

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 — Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1).

²⁶ Forordning (EU) nr. 1316/2013.

²⁷ COM/2018/439 final.

²⁸ Det fremgår eksplicit af forordningen om forvaltning, at medlemsstaterne bør sikre, at deres integrerede nationale energi- og klimaplaner tager hensyn til de seneste landespecifikke henstillinger inden for rammerne af det europæiske semester.

politikker. De fremskridt, der gøres hen imod færdiggørelsen af de nationale energi- og klimaplaner, vil danne grundlag for landerapporterne for det europæiske semester 2020.

Kommissionen har foreslået²⁹, at der i forbindelse med **midlerne under samhørighedspolitikken** tages hensyn til de nationale og regionale behov, som er konstateret i de nationale energi- og klimaplaner. Prioriteterne for de investeringer, der er udpeget i landerapporterne under det europæiske semester 2019, og de investeringer, der er skitseret i udkastene til nationale energi- og klimaplaner, supplerer hinanden. Støtte, der kan bidrage til opbyggelsen af de lokale, regionale og nationale myndigheders kapacitet, ydelsen af teknisk bistand og samarbejde på tværs af grænserne, vil være særlig relevant. I perioden 2021-2027 vil der være et stærkt fokus på en ren og fair energiomstilling, forskning, udvikling og industriel omstilling baseret på intelligent specialisering, tværsektoriel sammenkobling af industriklynger og støtte til mellemregionalt samarbejde i forbindelse med innovationsaktiviteter. I Kommissionens forslag er vedtagelsen af en fuldstændig energi- og klimaplan desuden en "tematisk grundforudsætning" for, at navnlig investeringer i energieffektivitet og vedvarende energi kan få adgang til midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden.

2.3.4 Hvordan kan udkastene til nationale energi- og klimaplaner fremme Unionens konkurrenceevne?

Frem til 2030 skal hver medlemsstat **skabe de rette rammebetingelser for udvikling af strategiske værdikæder**, være klar til den næste investeringscyklus og støtte klimaneutralitet senest i 2050. Udkastene til nationale energi- og klimaplaner vil generelt kunne drage fordel af en mere detaljeret oversigt over den måde, hvorpå medlemsstaterne har til hensigt at fremme disse betingelser, hvor der koordineres politikker og foranstaltninger til fremme for en omkostningseffektiv omstilling af industrien til en klimaneutral, cirkulær og bæredygtig industri fra nu og frem til 2030. Rammebetingelserne bør fungere som drivkraft for forandring til gavn for samfundet og planeten, uden at den europæiske industri mister sine konkurrencefordele.

Overordnet set bør de nationale energi- og klimaplaner bidrage til **identificering og udvikling af medlemsstaternes konkurrencefordele**, samtidig med at der foretages en behørig konsekvensanalyse af de foreslåede foranstaltninger. En mere præcis analyse af de foreslåede politikkers makroøkonomiske konsekvenser og af de konkurrencemæssige udfordringer, som industrien står over for, er afgørende for at kunne klare sig igennem energi- og klimaomstillingen. Flere medlemsstater har foreslået at iværksætte en bred høring af industrien i denne henseende, hvilket er god praksis.

Konkurrencepolitikken sikrer, at de midler, der går til støtte for omstillingen til lave emissioner og ren energi, anvendes effektivt og ikke skaber forvridninger på det indre energimarked. Selv om de ikke erstatter eksisterende lovkrav med hensyn til anmeldelse, kunne de nationale energi- og klimaplaner være nyttige med henblik på at konstatere fremtidige behov for forhåndsansøgning af statsstøtte. Medlemsstaterne skal også sikre, at deres politikker og foranstaltninger overholder deres internationale forpligtelser, navnlig inden for rammerne af WTO-aftalerne.

²⁹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning og visa (COM/2018/375 final — 2018/0196 (COD)).

2.3.5 Hvordan fremmer udkastene til nationale energi- og klimaplaner en fair omstilling?

Den planlagte omstilling af vores økonomier vil kræve en integreret tilgang til nøje at vurdere de sociale, territoriale og beskæftigelsesmæssige konsekvenser på både kort og lang sigt. Denne vurdering vil danne grundlag for en omfattende politiksammensætning, der skal sikre en fair omstilling. Den offentlige støtte til forbedring af færdigheder, forskning, innovation, infrastruktur og social beskyttelse skal tilpasses samfundets nye behov. For at EU's energi- og klimaplaner kan blive vellykkede, skal den sociale dimension integreres fra starten. Dette vil bidrage til at sikre en socialt retfærdig, fair omstilling, herunder i landdistrikterne, og i sidste ende til befolkningens accept af støtte til reformer, navnlig i forbindelse med store projekter og banebrydende teknologier.

Hvor det er nødvendigt, skal afbødende og kompenserende foranstaltninger, herunder for at mindske energifattigdom, være en del af reformerne, og de nationale energi- og klimaplaner bør fremhæve disse.

Energifattigdom berører stadig næsten 50 millioner mennesker i hele EU. De nationale energi- og klimaplaner bør behandle energifattigdom på en mere struktureret måde, i første omgang med en vurdering af antallet af husstande, der lider under energifattigdom, samt deres vigtigste karakteristika (sammensætning, indkomstniveau osv.) og deres eventuelle geografiske koncentration³⁰. Hvis antallet er væsentligt, eller hvis specifikke grupper eller regioner er særligt udsatte, bør der opstilles en vejledende målsætning om at mindske energifattigdommen i forbindelse med de relevante målgrupper, politikker og foranstaltninger, og der bør identificeres potentielle finansieringskilder. Flere af udkastene til nationale energi- og klimaplaner indeholder allerede visse positive elementer. **Grækenland** har f.eks. fastsat specifikke målsætninger, mens **Italiens, Maltas** og **Finlands** vurderinger indeholder godt detaljerede oplysninger.

Den Europæiske Socialfond (ESF+) og den nye dagsorden for færdigheder i Europa er også vigtige instrumenter i forbindelse med lavemissions- og energiomstillingen. Sammen med den europæiske søjle for sociale rettigheder bidrager de yderligere til at sikre, at folk får lige muligheder og adgang til et arbejdsmarked med skiftende kvalifikationskrav og sektorsammensætning. I søjlen fremhæves navnlig retten til efteruddannelse, omskoling, opkvalificering og social beskyttelse, som alle er afgørende elementer i en fair omstilling.

Parallelt hermed anvendes moderniseringsfonden, der finansieres gennem EU's emissionshandelsordning, til modernisering af energisystemerne i ti mindre velstående medlemsstater, og den vil også bidrage til at fremme omstillingen til en klimaneutral økonomi og samtidig fremme opadgående konvergens.

Kommissionen vil yderligere undersøge mulige synergier med andre initiativer, der har til formål at tackle udfordringerne og potentialet for omstillingen til ren energi i specifikke europæiske områder, såsom EU's borgmesterpagt om klima og energi, initiativet om ren energi for EU's øer, Kommissionens strategi for regionerne i den yderste periferi, den europæiske batterialliance og initiativet for kulregioner under omstilling.

³⁰ En betydelig andel af de husstande, der er udsat for energifattigdom, er f.eks. husstande med middel indkomst (baseret på data fra EU-statistikker over indkomstforhold og levevilkår (EU-SILC)).

2.3.6 Hvordan står udkastene til nationale energi- og klimaplaner i forhold til miljøpolitikkerne?

Energi- og klimaforanstaltninger kan være til gavn for **luftkvaliteten**. **Klimaændringer og tab af biodiversitet** er politikområder, der skal behandles sideløbende. Fordelene ved den **cirkulære økonomi** med henblik på dekarbonisering er alment anerkendt.

Nogle medlemsstater har allerede indarbejdet disse elementer i deres udkast til nationale energi- og klimaplaner. Medlemsstaterne bør sikre, at der er overensstemmelse mellem deres nationale energi- og klimaplaner og de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening³¹, herunder deres kvantitative aspekter i henhold til den relevante lovgivning. Forbindelserne mellem energi- og klimastrategier og bevaring af biodiversitet, cirkulær økonomi, bioøkonomi og ressourceeffektivitet bør ekspliciteres, således at der findes frem til konkrete foranstaltninger, deres virkninger vurderes, og der træffes korrigerende foranstaltninger, når det er relevant. F.eks. kan øget genudnyttelse af produkter og bedre genanvendelse af visse sekundære råstoffer mindske energiefterspørgslen.

Kommissionen kan hjælpe medlemsstaterne med at indarbejde disse aspekter i deres nationale energi- og klimaplaner gennem politisk dialog og udveksling af bedste praksis ved hjælp af instrumenter som f.eks. dialoger om ren luft, "god cirkel"-missioner, TAIEX (teknisk bistand og informationsudveksling) peer2peer, handlingsplaner for den cirkulære økonomi, Life, vejledning om Natura 2000 og vedvarende energi og klima eller støtte fra Strukturreformtjenesten.

3. DE NÆSTE SKRIDT — VEJEN TIL DE ENDELIGE NATIONALE PLANER

3.1. En løbende iterativ proces

Analysen i denne meddelelse og de landespecifikke henstillinger vedrørende udkastene til nationale energi- og klimaplaner, der understøttes af de landespecifikke arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene, er de første milepæle i den iterative proces for færdiggørelsen af de nationale energi- og klimaplaner.

Siden 2015 har Europa-Kommissionen og medlemsstaterne arbejdet tæt sammen om at udarbejde og fremlægge de første udkast til nationale energi- og klimaplaner. I de kommende måneder vil Kommissionen fortsætte og intensivere den tekniske udveksling med medlemsstaterne, herunder via møder i den tekniske arbejdsgruppe og bilaterale møder.

De aftalte energi- og klimamål for 2030 er meget ambitiøse og kræver en konkret indsats på tværs af hele økonomien. Udkastene til nationale energi- og klimaplaner giver civilsamfundet, virksomhederne, arbejdsmarkedets parter og de lokale regeringer et fælles, solidt og sammenligneligt grundlag for at drøfte EU's fælles udfordringer og langsigtede prioriteter på energi- og klimaområdet i hele Unionen. Siden de blev offentliggjort på samme tidspunkt, som de blev indgivet, er disse drøftelser allerede begyndt på en gennemsigtig måde. Disse interaktioner bør bidrage til at øge ambitionsniveauet i de endelige nationale energi- og klimaplaner og give konkrete eksempler på projekter og politikker, der kan gennemføres i løbet af de næste ti år. Medlemsstaterne skal sikre, at offentligheden tidligt har reel mulighed for at

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer, om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF (EUT L 344 af 17.12.2016, s. 1). Det nationale program for bekæmpelse af luftforurening, jf. artikel 6, er den vigtigste styringsforanstaltning, hvorved medlemsstaterne skal sikre, at reduktionsforpligtelserne for 2020 og 2030 opfyldes.

deltage i udarbejdelsen af de endelige planer, som derefter bør indeholde et sammendrag af offentlighedens synspunkter.

Sideløbende hermed vil Kommissionen fortsætte med at sikre, at alle samfundslag deltager på en systematisk måde, samtidig med at der skabes større synergi mellem den europæiske, nationale og lokale indsats via de nationale energi- og klimaplaner. I andet halvår af 2019 og fremefter vil Kommissionen fortsat fremme en inklusiv debat om de nationale energi- og klimaplaner.

3.2. Prioriteter i de kommende seks måneder

De kommende seks måneder — frem til udgangen af 2019 — vil være afgørende for, at medlemsstaterne kan udvikle endelige nationale energi- og klimaplaner, der er solide, robuste, fuldstændige og pålidelige. For at maksimere virkningen af de kommende udvekslinger ønsker Kommissionen at styre disse udgaver af udkastene hen imod syv hovedprioriteter.

Kommissionen har i sine henstillinger til medlemsstaterne lagt vægt på selve energiunionens mål, men også på områder af særlig betydning, navnlig investeringer, en socialt retfærdig og fair omstilling samt luftkvalitet.

Ud over de landespecifikke henstillinger bør medlemsstaterne overveje nedenstående prioriteter under udarbejdelsen af de endelige nationale energi- og klimaplaner.

3.2.1 At afhjælpe alle mangler vedrørende 2030-ambitioner og -politikker

Der er **stadig mulighed for at afhjælpe en række mangler under færdiggørelsen af de nationale energi- og klimaplaner**. Hvad angår **energieffektivitet og bidrag fra vedvarende energikilder** opfordres visse medlemsstater til at udnytte deres nationale potentiale bedre, mens andre skal bekræfte deres allerede ambitiøse målsætninger. I forbindelse med færdiggørelsen af de nationale energi- og klimaplaner bør medlemsstaterne **kollektivt intensivere bestræbelserne på at nå Unionens energi- og klimamål for 2030, eftersom videreførelse af de eksisterende politikker på samme niveau ikke vil være tilstrækkelig til at opfylde disse mål**.

Mange medlemsstater opfordres også til yderligere at underbygge opfyldelsen af deres nationale mål og deres bidrag til de europæiske mål med **mere konkrete supplerende politikker og foranstaltninger**, om nødvendigt understøttet af finansieringskilder, og til at arbejde videre på analysegrundlaget for deres nationale energi- og klimaplaner. De endelige nationale energi- og klimaplaner skal være fuldstændige og omfattende, således at indsatsen og fremskridtene kan overvåges på passende vis og revideres efter behov. Kommissionen har tidligere offentliggjort retningslinjer, der kan bruges til at fastsætte målbare, opnåelige, realistiske og tidsrelaterede målsætninger for alle fem dimensioner³².

Hvis ambitionerne i de endelige nationale energi- og klimaplaner er utilstrækkelige til, at energiunionens målsætninger og især 2030-målene for vedvarende energi og energieffektivitet kan opnås kollektivt, vil Kommissionen være nødsaget til at overveje yderligere foranstaltninger på EU-plan for at sikre, at de opfyldes.

3.2.2 At involvere alle relevante ministerier på nationalt plan

³² I 2015 udarbejdede Kommissionen et arbejdsdokument om overvågning af fremskridtene med energiunionens mål som led i den første statuspakke for energiunionen. Dette dokument indeholder et sæt relevante nøgleindikatorer til kvantificering og måling af fremskridt med hensyn til EU's energi- og klimamål. SWD(2015) 243 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52015SC0243>.

Udkastene til **de nationale energi- og klimaplaner** giver medlemsstaterne en **enestående lejlighed til at undersøge mulighederne for synergier mellem politikområder bedre og til at anvende en tilgang på tværs af ministerier og myndigheder.**

Selv om flere medlemsstater allerede har udviklet en ny institutionel struktur, der giver mulighed for bedre koordinering på tværs af forskellige politikområder, skal der gøres en yderligere indsats med henblik på at færdiggøre og gennemføre de nationale energi- og klimaplaner. Dette gælder især synergier og samarbejde med finans- og økonomiministerier. De beskrevne synergier mellem energi- og klimapolitikker og områder som regional-, industri-, transport-, digital-, social-, landbrugs- og miljøpolitik kan udforskes bedre. Dette omfatter fuld sammenhæng mellem de endelige planers aspekter vedrørende alternative brændstoffer og den nationale politiske ramme, som hver enkelt medlemsstat skal indsende senest i november 2019 i henhold til direktivet om infrastruktur for alternative brændstoffer³³.

3.2.3 At få det bedste ud af samarbejdet med de omkringliggende medlemsstater

De igangværende bestræbelser på **regionalt samarbejde** bør optrappes for at fremme markedsintegrationen og omkostningseffektive politikker og foranstaltninger. Medlemsstaterne opfordres også til at fortsætte samarbejdet, ikke kun med deres nabomedlemsstater, men også med underskrivere af Energifællesskabet og med tredjelande, der er medlemmer i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Regionalt samarbejde — god praksis:

For at bidrage til udarbejdelsen af udkastene til nationale energi- og klimaplaner koordinerede organisationen **Nordic Energy Research** en scenariebaseret energisystemanalyse, hvor ændringerne i de baltiske landes energisystemer blev undersøgt. Inden for **rammerne af Benelux-samarbejdet** blev der på et møde i tilknytning til Rådet (energi) den 11. juni 2018 undertegnet en erklæring om at styrke samarbejdet vedrørende udarbejdelsen af udkastene til nationale energi- og klimaplaner. Medlemmerne af **Det Pentalaterale Energiforum** underskrev på et møde i tilknytning til Rådet (energi) den 4. marts 2019 en politisk erklæring, der bekræfter deres hensigt til at opretholde og styrke samarbejdet om udvikling og overvågning af de nationale energi- og klimaplaner med særligt fokus på spørgsmål af stor grænseoverskridende relevans. Inden for **Energisamarbejdet mellem Nordsølandene** har flere medlemsstater forpligtet sig til at udvikle koordinerede elementer til deres nationale energi- og klimaplaner for at fremme en omkostningseffektiv anvendelse af offshore vedvarende energi, navnlig vindenergi. Kommissionen ser frem til et lignende samarbejde i andre havområder, da en klimaneutral økonomi i 2050 vil kræve, at en betydelig del af Europas elektricitet produceres offshore³⁴.

Hvis ikke EU tager føringen, vil det overordnet set være vanskeligt at nå målet om at fremskynde en verdensomspændende energi- og klimaomstilling. Samtidig vil EU's indsats have ringe

³³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/94/EU af 22. oktober 2014 om etablering af infrastruktur for alternative brændstoffer (EUT L 307 af 28.10.2014, s. 1).

³⁴ Denne omstilling vil blive støttet af EU's direktiv om maritim fysisk planlægning, EU's igangværende bestræbelser på at fremme innovation og forbedre adgangen til pålidelige havdata samt målrettede muligheder inden for InvestEU-programmet for den nødvendige kabelføring og opførelse af havneinfrastruktur.

indvirkning på globalt plan, hvis tredjelande ikke følger trop. På denne baggrund opfordres medlemsstaterne til at supplere deres nationale energi- og klimaplaner med praktiske, potentielt overførbare og skalerbare politikker, der kan udveksles uden for Europa som led i Unionens bestræbelser på at lede den globale omstilling til ren energi. Hvis det anses for hensigtsmæssigt, kan medlemsstaterne også rådføre sig med tredjelande, som har udtrykt interesse.

3.2.4 At bruge de nationale energi- og klimaplaner til støtte for erhvervsliv, konkurrenceevne og innovation

Der er behov for en lang række reformer for at udnytte vækstpotentialet i klima- og energipolitikkerne fuldt ud. De nationale energi- og klimaplaner skal **bidrage til at identificere og udvikle medlemsstaternes konkurrencefordele** ved at angive de rette reformer samt de korrekte investerings signaler og -incitament, herunder gennem en yderligere tilpasning af beskatningen. De nationale energi- og klimaplaner bør fastlægge de nødvendige mål og samtidig støtte nationale strukturreformer og anvendelsen af integrerede industristrategier, der prioriterer konkurrenceevne, bæredygtighed, investeringer, handelsinfrastruktur og innovation. **Mere præcise strategier med hensyn til forsknings- og innovationsprioriteter** kan også styrke de europæiske langsigtede prioriteter og samtidig fremme EU's eksport inden for de højteknologiske sektorer.

De nationale energi- og klimaplaner kan blive nyttige **platforme til sammen med banksektoren at udvikle nye programmer til finansiering af langsigtede investeringer og til at stimulere mobiliseringen af private ressourcer eller støtte nye initiativer mellem erhvervslivets aktører på tværs af sektorer og værdikæder** samt styrke dem, som Kommissionen lancerede i 2017, f.eks. vedrørende batterier og plast (den europæiske batterialliance og "Circular Plastics Alliance").

3.2.5 At tiltrække investeringer og finde finansieringsmuligheder

Mobilisering af nye investeringer og privat finansiering vil være et centralt element i gennemførelsen af de nationale energi- og klimaplaner i de kommende år. Klarhed om de politiske mål og instrumenter vil være afgørende for at kunne fastsætte omfanget og størrelsen af yderligere investeringsbehov, hvilket vil gøre det lettere at planlægge og mobilisere forskellige finansieringskilder. I de kommende måneder bør medlemsstaterne derfor tydeliggøre instrumenterne og styrke analysen af de forventede investeringsbehov, eksisterende hindringer og mulige finansieringskilder, idet der også tages hensyn til synergierne med det europæiske semester.

Denne detaljerede vurdering er afgørende for at sikre en effektiv og mere målrettet anvendelse af statsmidler, for at informere industrien bedre om udformningen af politikker og for at tiltrække nye investeringer med positive virkninger i form af vækst og beskæftigelse. Europa-Kommissionens igangværende arbejde med bæredygtig finansiering, der har til formål at dirigere kapitalstrømme fra private investorer hen mod miljømæssigt bæredygtige investeringer, kan bidrage til at identificere investeringsmuligheder og mobilisere privat finansiering.

Det vil være nødvendigt at udnytte synergier med **EU's eksisterende og fremtidige politikker og finansielle instrumenter**. Sideløbende hermed vil Kommissionen fortsat støtte medlemsstaterne i at færdiggøre og gennemføre deres nationale energi- og klimaplaner ved at levere en række understøttende foranstaltninger som beskrevet ovenfor.

3.2.6. At fuldt ud integrere den sociale dimension

Håndtering af de sociale aspekter vil være afgørende for at sikre en vellykket omstilling til ren energi. I deres endelige nationale energi- og klimaplaner opfordres medlemsstaterne til fuldt ud at sikre en **socialt retfærdig og fair omstilling**.

Dette omfatter navnlig **beskæftigelsesmæssige** aspekter, herunder uddannelse, opkvalificering og omskoling samt passende social beskyttelse af personer, der er berørt af energiomstillingen. Der er også behov for en korrekt håndtering af **energifattigdom**, bl.a. ved at vurdere antallet af husstande, der lever i energifattigdom, og om nødvendigt definere et vejledende mål om at mindske energifattigdom.

Endelig bør de berørte medlemsstater tage højde for omstillingens virkninger for befolkninger, der bor i **kul- eller kulstofintensive regioner**, og knytte forbindelser til eksisterende, planlagte eller nødvendige foranstaltninger i denne henseende.

3.2.7 At medregne de langsigtede målsætninger og en langsigtet vision

Parallelt med færdiggørelsen af deres nationale energi- og klimaplaner skal medlemsstaterne i henhold til forordningen om forvaltning udvikle deres nationale **langsigtede strategier for reduktion af drivhusgasemissioner** med et perspektiv på mindst 30 år. Over halvdelen af udkastene til nationale energi- og klimaplaner indeholder allerede målsætninger eller visioner for 2050, om end i varierende detaljeringsgrad. Både de nationale energi- og klimaplaner og de langsigtede strategier skal udvikles på en indbyrdes supplerende måde, samtidig med at de bidrager til det igangværende arbejde med at færdiggøre den europæiske langsigtede strategi, som Den Europæiske Union skal forelægge inden 2020 i henhold til Parisaftalen og FN's rammekonvention om klimaændringer. Selv om fokus ligger på tidshorizonten for 2030, bør tidshorizonten for 2050 inkluderes i de nationale energi- og klimaplaner, herunder en overvejelse af, om målene og målsætningerne er i overensstemmelse med det langsigtede dekarboniseringsmål, og **der bør gøres en yderligere indsats for i højere grad at definere målsætningerne på lang sigt** på tværs af alle fem dimensioner.

I anden halvdel af 2019 bør de relevante rådssammensætninger kunne afslutte deres igangværende orienterende debatter om den europæiske vision for et klimaneutralt Europa inden 2050, og dette aspekt bør overvejes i de endelige nationale energi- og klimaplaner.

Over halvdelen af udkastene til nationale energi- og klimaplaner indeholder målsætninger eller visioner for 2050, om end i varierende detaljeringsgrad. **Danmark, Spanien, Frankrig, Nederlandene, Portugal og Sverige** har sat sig som mål at blive **klimaneutrale** senest i 2050. **Frankrig og Det Forenede Kongerige** har fastsat **juridisk bindende mål for 2050** i deres nationale lovgivning og anvender kulstofbudgetter som en mekanisme til at sikre sammenhæng mellem målene på mellemlang og lang sigt. **Nederlandene, Portugal og Sverige** har **optrappet** deres nationale **mål for drivhusgasemissioner for 2030**, så de hænger sammen med deres langsigtede mål. **Tjekkiet, Tyskland, Estland, Irland, Italien, Litauen, Ungarn, Østrig og Finland** er blandt de andre medlemsstater, som har fastsat dekarboniseringsmål for 2050.

4. KONKLUSIONER

Opfyldelse af energiunionens forpligtelser kræver et yderligere og tæt samarbejde mellem Kommissionen, medlemsstaterne og alle samfundets segmenter, herunder interessenter, arbejdsmarkedets parter og den brede offentlighed. Der er tale om en fælles proces, hvor en

vigtig milepæl er medlemsstaternes endelige integrerede nationale energi- og klimaplaner for perioden efter 2020, som skal fremsendes rettidigt.

For at sikre, at de endelige nationale energi- og klimaplaner, der skal forelægges inden udgangen af 2019, opfylder alle krav og når EU's ambitiøse 2030-mål, opfordrer Kommissionen Rådet til at indlede en debat om de vigtigste prioriteter i denne meddelelse og i Kommissionens henstillinger, så det sikres, at de endelige nationale energi- og klimaplaner indeholder et passende ambitionsniveau, navnlig med hensyn til opfyldelsen af de europæiske mål for vedvarende energi og energieffektivitet. Kommissionen vil føre tæt dialog med Europa-Parlamentet og Rådet om energiunionens fremskridt inden for energi- og klimapolitikernes samtlige dimensioner.

Samtidig vil Europa-Kommissionen – på baggrund af det hidtil fremragende samarbejde – støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at færdiggøre deres nationale energi- og klimaplaner inden ultimo 2019.

Solide og omfattende nationale energi- og klimaplaner vil være afgørende for at opfylde energiunionens målsætninger, deres gennemførelse og Unionens bidrag til Parisaftalen, samtidig med at der skabes investeringssikkerhed og tillid hos investorerne.

Uden for vores grænser vil de integrerede nationale energi- og klimaplaner være et udtryk for Den Europæiske Unions troværdighed vedrørende international klimapolitik, herunder omstillingen til ren energi, og bidrage til de **langsigtede dekarboniseringsmål** i forbindelse med **Paris aftalen** og FN's mål for bæredygtig udvikling. Planerne kunne blive optaget som international bedste praksis for udvikling af en fornuftig planlægning af energi- og klimapolitikken på mellemlang sigt og være et redskab til at fremme internationalt samarbejde om disse mål.

Leveringen af disse endelige nationale energi- og klimaplaner vil være en start og ikke et slutpunkt — fortsat dialog, samarbejde og overvågning af ambitionsniveauet vil fortsat være kritisk hele vejen frem til 2030 og derefter.